

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ ПРОДУКТИВНОСТІ
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

Аналітичні дослідження цінових тенденцій у сфері закупівлі великої рогатої худоби, свиней і молока в Україні та країнах ЄС *станом на 16 червня 2025 року*

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

**УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ
ІНСТИТУТ ПРОДУКТИВНОСТІ
АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ**

**Аналітичні дослідження
цінових тенденцій у сфері закупівлі
великої рогатої худоби, свиней
і молока в Україні та країнах ЄС
*станом на 16 червня 2025 року***

КИЇВ-2025

**УДК 338.516.48.[636.2+636.4+637.1](477+4-6ЄС)(048.83)
А64**

Автори: В. М. Івченко, О. М. Полонська, А. Л. Солошенок, О. Е. Майданюк

Друкується за рішенням вченої ради Українського науково-дослідного інституту продуктивності агропромислового комплексу (протокол № 1 від 6 січня 2025 року)

А64 Аналітичні дослідження цінових тенденцій у сфері закупівлі великої рогатої худоби, свиней і молока в Україні та країнах ЄС / В. М. Івченко, О. М. Полонська, А. Л. Солошенок та ін. Київ : НДІ «Укراгропромпродуктивність», 2025. 25 с.

ISBN 978-617-613-070-3

Науково-аналітичне видання містить інформацію щодо нових тенденцій у сфері закупівлі великої рогатої худоби, свиней і молока в Україні та країнах ЄС. Аналітичні дослідження динаміки закупівельних цін на велику рогату худобу, свиней та молоко незбиране II гатунку, прийнятих від господарств населення України, проведено на підставі даних, отриманих шляхом опитування понад 260 об'єктів (підприємства різних форм власності, фізичні особи-підприємці, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, закупівельні пункти, сільські та селищні ради тощо), які здійснюють закупівлю та перероблення цієї сировини у 16 регіонах. Також дослідження містять інформацію щодо рівня закупівельних цін на ВРХ, свиней та молоко у країнах ЄС (за даними Європейської комісії).

Наведені матеріали за потреби можуть бути використані фахівцями будь-якої сфери діяльності для аналізу цінової ситуації на ринку сільськогосподарської продукції.

Без права перевидання. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в інформаційному продукті, для освітніх або некомерційних цілей вирішується без отримання попередньої письмової згоди власників авторського права за умови посилання на його повну бібліографічну назву згідно з ДСТУ 7.1:2006. Відтворення або використання матеріалу, що міститься в цьому інформаційному продукті, для перепродажу, інших комерційних цілей або угод (договорів) на розробку науково-дослідних робіт забороняється без отримання попередньої згоди власників авторського права. Ці умови відносяться і до видань попередніх років. Заявку на отримання такого дозволу слід направляти науково-організаційному відділу НДІ «Украгропромпродуктивність» за адресою: 03035, м. Київ, пл. Солом'янська, 2, або електронною поштою: uapp_god@ukr.net

УДК 338.516.48.[636.2+636.4+637.1](477+4-6ЄС)(048.83)

ISBN 978-617-613-070-3

© Івченко В. М., Полонська О. М.,
Солошенок А. Л. та ін., 2025

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Результати аналітичних досліджень динаміки закупівельних цін на велику рогату худобу в Україні та країнах ЄС.....	5
1.1 Динаміка закупівельних цін на велику рогату худобу, прийняту на забій від господарств населення України (за даними НДІ «Укргропромпродуктивність»).....	5
1.2 Середні ціни на велику рогату худобу у країнах ЄС	8
2. Результати аналітичних досліджень динаміки закупівельних цін на свиней в Україні та країнах ЄС.....	11
2.1 Динаміка закупівельних цін на свиней, прийнятих від господарств населення України (за даними НДІ «Укргропромпродуктивність»).....	11
2.2 Середні ціни на свиней та поросят у країнах ЄС	14
3. Результати аналітичних досліджень динаміки закупівельних цін на молоко в Україні та країнах ЄС.....	17
3.1 Динаміка закупівельних цін на молоко незбиране II гатунку, придбане суб'єктами господарювання у господарствах населення України (за даними НДІ «Укргропромпродуктивність»).....	17
3.2 Динаміка закупівельних цін на молоко у країнах ЄС	20
3.3 Світові закупівельні ціни на молоко.....	21
ВИСНОВКИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	24

ВСТУП

Механізм ціноутворення, який повинен збалансовувати різноспрямовані інтереси продавців (виробників) і покупців (споживачів) товару, розподіляти ресурси, стимулювати раціональне розміщення виробництва, впровадження інновацій тощо посідає особливе місце в економіці країни. Від ефективності виконання цим механізмом покладених на нього функцій залежать стан і тенденції розвитку як окремих секторів економіки, так і національного господарства загалом. Динаміка цін виступає важливим індикатором стану окремих галузей економіки, а вплив на формування цін є одним з інструментів оптимізації економічних процесів.

Важливою передумовою розвитку аграрного сектору та агробізнесу в ринковому середовищі визнано наявність системи оперативного збору, обробки, зберігання та розповсюдження інформації про рівень внутрішніх цін серед суб'єктів ринку. За відсутності належного рівня управління та контролю за цінами саме на соціально орієнтовані товари та послуги ускладнює процес регулювання та призводить до недостатнього виконання функції аналізу цінової ситуації на споживчому ринку.

Моніторинг цін – це процес систематичного відстеження та аналізу змін вартості товарів та послуг на ринку. Метою моніторингу цін слугує отримання актуальної інформації про ринкові ціни, виявлення тенденцій, порівняння цін у різних продавців, а також ухвалення обґрунтованих рішень у галузі ціноутворення, закупівель та продажу [1].

Моніторинг будь-якого об'єкта передбачає вимірювання й порівняння, тобто за результатами моніторингу аналітик отримує інформацію і щодо стану та функціонування об'єкта, і щодо його розвитку.

Сучасним агровиробникам необхідно володіти інформацією про попит, пропозиції і ціни на місцевих, регіональних, національних та міжнародних ринках, мати доступ до прогнозної інформації, яка дає змогу розумітися в тенденціях розвитку виробничих, ринкових, суспільно-політичних ситуаціях, чітко орієнтуватися у нормативній інформації, яка характеризує досягнутий суспільний рівень виробничих відносин, у тому числі технологічний, економічний політико-юридичний. Тобто, становлення цивілізованого аграрного виробництва вимагає забезпечення його прозорості й інформованості для всіх учасників [2].

У цілому цінова нестабільність зумовлює необхідність здійснення моніторингу та системного аналізу цін на продукцію сільськогосподарських товаровиробників.

Ціновий моніторинг аграрного сектору може бути використаний для виявлення критичних явищ, інформування громадськості та органів державної влади, прийняття рішень щодо розвитку галузі й тактики поведінки на ринку, а також забезпечує зворотній зв'язок стосовно відповідних державних програм.

1. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДИНАМІКИ ЗАКУПІВЕЛЬНИХ ЦІН НА ВЕЛИКУ РОГАТУ ХУДОБУ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС

1.1 Динаміка закупівельних цін на велику рогату худобу, прийняту на забій від господарств населення України (за даними НДІ «Укразропромпродуктивність»)

Велика рогата худоба (ВРХ) є однією з ключових складових тваринництва України, забезпечуючи як внутрішній ринок молочною та м'ясною продукцією, так і експортну складову агропромислового комплексу.

Закупівельні ціни на ВРХ, прийняту від господарств населення, варіюються залежно від ряду факторів: регіональних особливостей, сезонності, якості тварин та загальної економічної ситуації в країні.

Станом на 16 червня 2025 року середні арифметичні незважені ціни на молодняк ВРХ варіюють у межах **64,70 – 72,83 грн за кг живої маси**, ціни на корів (за вгодованістю) – у межах **47,37 – 56,76 грн за 1 кг живої маси** (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Закупівельні ціни на велику рогату худобу (ВРХ), прийняту від господарств населення України станом на 16 червня 2025 року

Область	Закупівельні ціни за 1 кг живої маси, грн.						
	молодняк ВРХ				корови вищої вгодова-ності	корови середньої вгодова-ності	корови нижчесе-редньої вго-дованості
	масою до 330 кг		масою 330 кг і більше				
	бички	телиці	бички	телиці			
Вінницька	65,00	62,67	68,33	63,67	53,00	51,00	47,00
Закарпатська	47,00	47,00	40,00	40,00	40,00	38,00	36,00
Київська	70,00	61,67	75,00	66,67	56,00	52,00	47,67
Кіровоградська	77,00	74,00	88,50	83,75	63,00	58,00	50,00
Одеська	74,00	69,33	80,00	73,33	61,67	53,33	48,33
Полтавська	78,00	76,00	80,00	78,00	60,00	56,00	52,00
Рівненська	66,00	64,50	66,50	64,00	62,00	61,00	49,50
Тернопільська							
Хмельницька	68,50	63,10	70,57	64,53		50,83	
Черкаська			81,40	77,35	54,25	48,20	46,80
Чернівецька	69,33	64,00	71,33	66,00	58,67	53,67	
Чернігівська	78,00	-	79,50	-	59,00	57,00	49,00
Україна	69,28	64,70	72,83	67,73	56,76	52,64	47,37
Станом на 15.05.2025 р.	67,74	62,79	69,75	64,39	53,79	50,27	45,22
Станом на 14.06. 2024 р.	61,69	56,95	64,47	58,95	48,71	45,80	41,51

* За минулий період приймання ВРХ від господарств населення не здійснювалося у Волинській, Дніпропетровській, Миколаївській, Сумській областях.

*** Без урахування цін у АР Крим, Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Івано-Франківській, Луганській, Львівській, Харківській та Херсонській областях.

Закупівельні ціни на ВРХ в Україні демонструють зростання у короткостроковій і в довгостроковій перспективі.

Місячна динаміка. Найвищі темпи зростання середніх закупівельних цін у категорії молодняк ВРХ спостерігаються для телиць масою 330 кг і більше – ріст до 5,2 %, для бичків масою 330 кг і більше – на 4,4 %, інші категорії ВРХ показують приріст ціни на 2,3 % – 3,0 %. Серед корів (за вгодованістю) найбільше зростання ціни відзначено у категорії вищої вгодованості, де ціни зросли на 5,5 % (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Діапазон середньої закупівельної ціни на ВРХ, зміни за місяць і рік

	Середня закупівельна ціна станом на 16.06.2025 р, грн/кг	Зміни за місяць		Зміни за рік	
Молодняк ВРХ масою до 330 кг					
бички	69,28	↑	2,3%	↑	12,3%
телиці	64,70	↑	3,0%	↑	13,6%
Молодняк ВРХ масою 330 кг і більше					
бички	72,83	↑	4,4%	↑	13,0%
телиці	67,73	↑	5,2	↑	14,9%
Корови					
вищої вгодованості	56,76	↑	5,5%	↑	16,5%
середньої вгодованості	52,64	↑	4,7%	↑	14,9%
нижчесередньої вгодованості	47,37	↑	4,7%	↑	14,1%

Річна динаміка. Темпи зростання за рік спостерігаються для всіх категорій ВРХ, на молодняк ВРХ найбільше зростання відмічено для телиць масою 330 кг і більше до 14,9 %.

Серед корів (за вгодованістю) найбільше зросли ціни у категорії вищої вгодованості – на 16,5 % (табл. 1.2).

Упродовж тривалого періоду найвищими залишаються ціни на бичків масою 330 кг і більше.

Динаміка закупівельних цін на молодняк ВРХ, прийнятий на забій від господарств населення, демонструє зниження ціни від червня до серпня 2024 року. Із вересня 2024 року ціна поступово підвищується, і у червні 2025 року ціна становить 72,83 грн/кг (рис. 1.1).

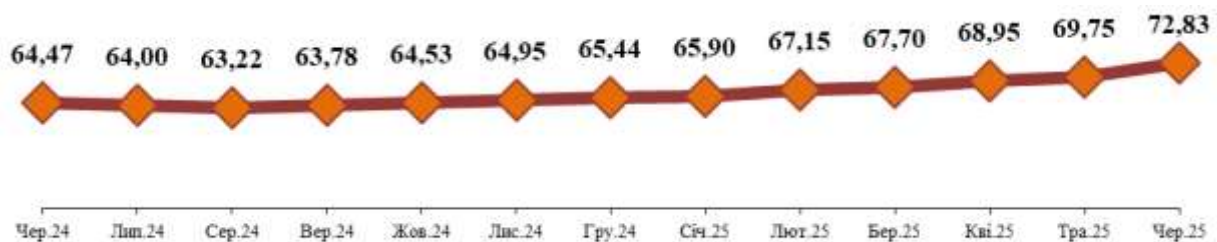

Рис. 1.1 Динаміка закупівельних цін на молодняк ВРХ, прийнятий на забій від господарств населення, грн за 1 кг живої маси

За період із червня 2024 року по червень 2025 року ціна на бичків масою 330 кг і більше зросла на 13,0 %.

Регіональний зріз.

Найвищі ціни на **молодняк ВРХ** спостерігаються у Кіровоградській області, де вартість бичків масою 330 кг і більше досягає 88,50 грн/кг, у Черкаській і Одеській областях вартість бичків цієї категорії становить 81,40 і 80,0 грн/кг. Найнижчі ціни – у Закарпатській, Рівненській та Вінницькій областях, де вартість бичків масою 330 кг і більше становить (40,0 – 68,33) грн/кг), вартість телиць (40,0 – 63,67 грн/кг).

Найвищі закупівельні ціни **на корів** (за вгодованістю) виявилися у Кіровоградській, Рівненській та Одеській областях, так на корів вищої категорії ціни склали 63,00 – 61,67 грн/кг. Найнижчі закупівельні ціни – у Закарпатській, Вінницькій та Черкаській областях, для корів вищої категорії – 40,00 – 54,25 грн/кг (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Максимальні та мінімальні ціни по регіонах станом на 16 червня 2025 року за 1 кг живої маси, грн

Область	Молодняк ВРХ				Область	Корови (за вгодованістю)		
	масою< 330 кг		масою >330 кг			вища	середня	нижчесередня
	бички	телиці	бички	телиці				
Максимальні ціни								
Кіровоградська	77,00	74,00	88,50	83,75	Кіровоградська	63,00	58,00	50,00
Черкаська			81,40	77,35	Рівненська	62,00	61,00	49,50
Одеська	74,00	69,33	80,00	73,33	Одеська	61,67	53,33	48,33
Мінімальні ціни								
Закарпатська	47,00	47,00	40,00	40,00	Закарпатська	40,00	38,00	36,00
Рівненська	66,00	64,50	66,50	64,00	Вінницька	53,00	51,00	47,00
Вінницька	65,00	62,67	68,33	63,67	Черкаська	54,25	48,20	46,80

Найнижчі ціни на всі категорії худоби зафіксовано у Закарпатській області, де, наприклад, бичків масою 330 кг і більше купують за 40,00 грн/кг, а корів нижчесередньої вгодованості – за 36,00 грн/кг. Такі регіональні відмінності зумовлені доступністю кормів, розвитком інфраструктури та рівнем попиту в кожному регіоні.

Довідково. За даними Держстату станом на 01 січня 2025 року кількість ВРХ у господарствах усіх категоріях становило 2001,6 тис. голів, що на 7,2 % менше від попереднього року (2156,2 тис. голів), у тому числі у господарствах населення кількість ВРХ становила 1069, 6 тис. голів, що на 13,5 % менше ніж у 2024 році (1236 тис. голів). Із загальної кількості ВРХ кількість корів у господарствах усіх категоріях становила 1154,7 тис. голів, що на 8,6 % менше від даних попереднього року (1262,9 тис. голів) – у господарствах населення кількість корів становила 768,8 тис. голів, що на 12,7 % менше ніж за такий період попереднього року (880,7 тис. голів) [3].

1.2 Середні ціни на велику рогату худобу у країнах ЄС

За даними Європейської комісії, у 2024 році на ринках країн ЄС середні ціни продажу телиць були в середньому на 22 % нижчі, ніж середні ціни купівлі бичків [4].

У травні 2025 року середня ціна телиць у країнах ЄС становила 4,55 євро за 1 кг живої маси, що на 49,2 % більше, ніж у травні 2024 року. Водночас це у 2 рази перевищує рівень закупівельних цін в Україні (рис. 1.2).

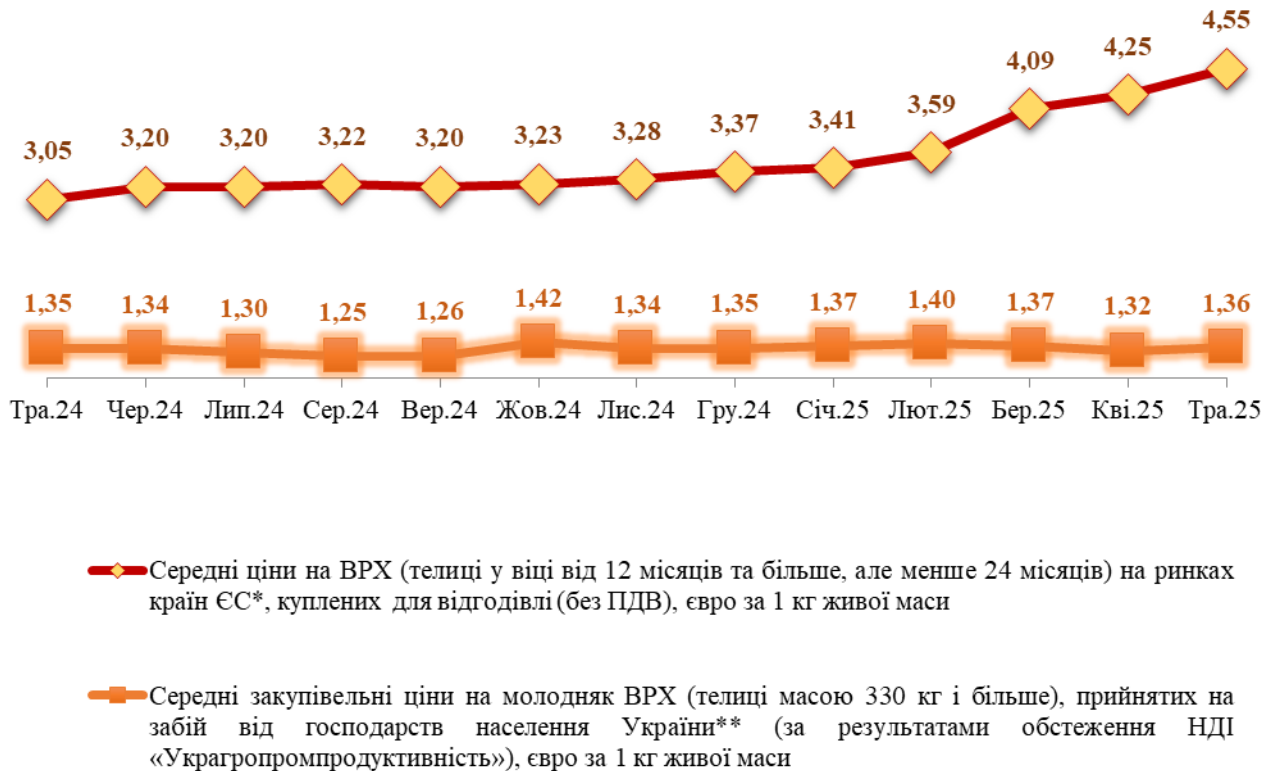

Рис. 1.2 Динаміка середніх цін на ВРХ (телиці) в Україні та ЄС

У травні 2025 року найвищі середні ціни на телиць для відгодівлі серед країн ЄС досягнуто у Німеччині – 6,91 євро за 1 кг живої маси.

Найнижчу ціну зафіксовано в Австрії та Швеції – відповідно 3,14 та 3,02 євро за 1 кг живої маси (рис. 1.3).

* Станом на 05.06.2025 року, за даними Європейської комісії.

** Розрахункові дані за відповідний період, згідно з курсом НБУ, що встановлений у останній робочий день місяця.

Рис. 1.3 Середні ціни на ВРХ (телиці) по основних країнах-виробниках ЄС* у травні 2025 р., євро за 1 кг живої маси

Відносно середньої ціни бичків, то у травні 2025 року у країнах ЄС становила 6,33 євро за 1 кг живої маси, що на 58,2 % більше, ніж у відповідному місяці минулого року, та на 8,2 % більше від попереднього місяця (рис. 1.4).

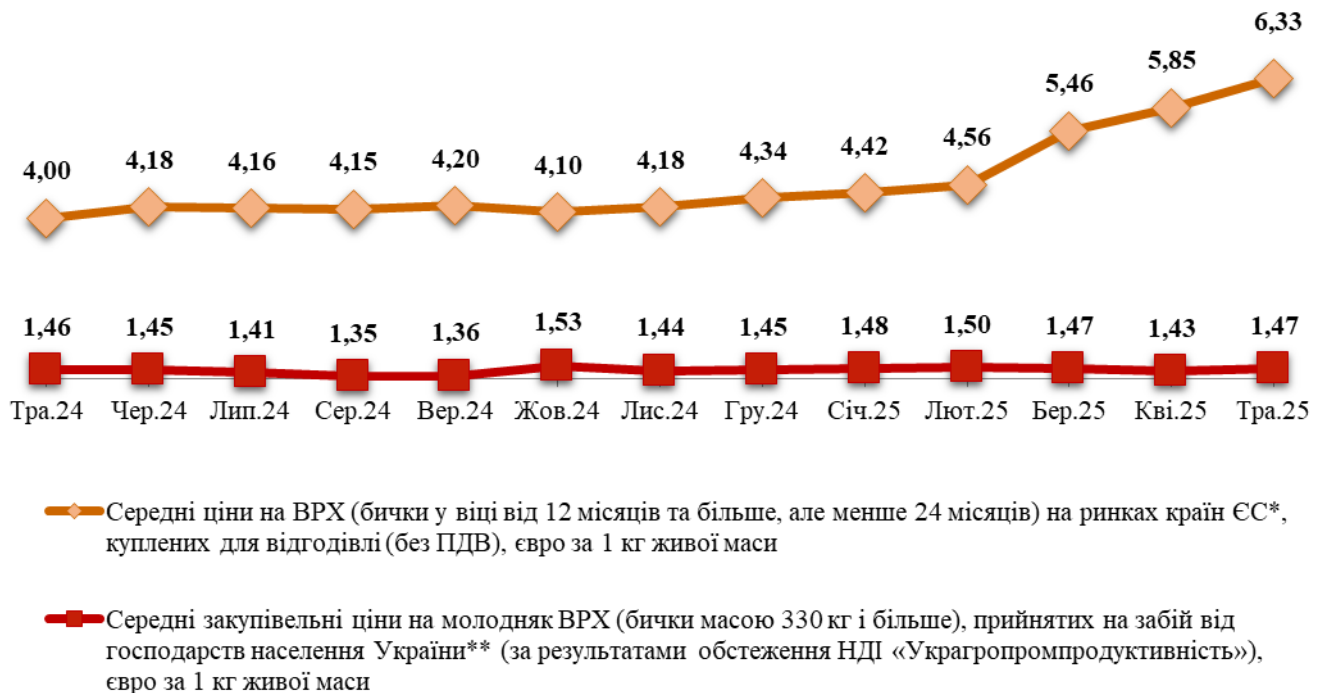

Рис. 1.4 Динаміка середніх цін на ВРХ (бички) в Україні та ЄС

* Станом на 05.06.2025 року, за даними Європейської комісії.

** Розрахункові дані за відповідний період, згідно з курсом НБУ, що встановлений у останній робочий день місяця.

У травні 2025 року найвищою середня ціна на бичків, куплених для відгодівлі в межах ЄС виявилася у Німеччині – 13,26 євро за 1 кг живої маси. Найнижчу ціну зафіксовано у Швеції – 3,23 євро за 1 кг живої маси (рис.1.5).

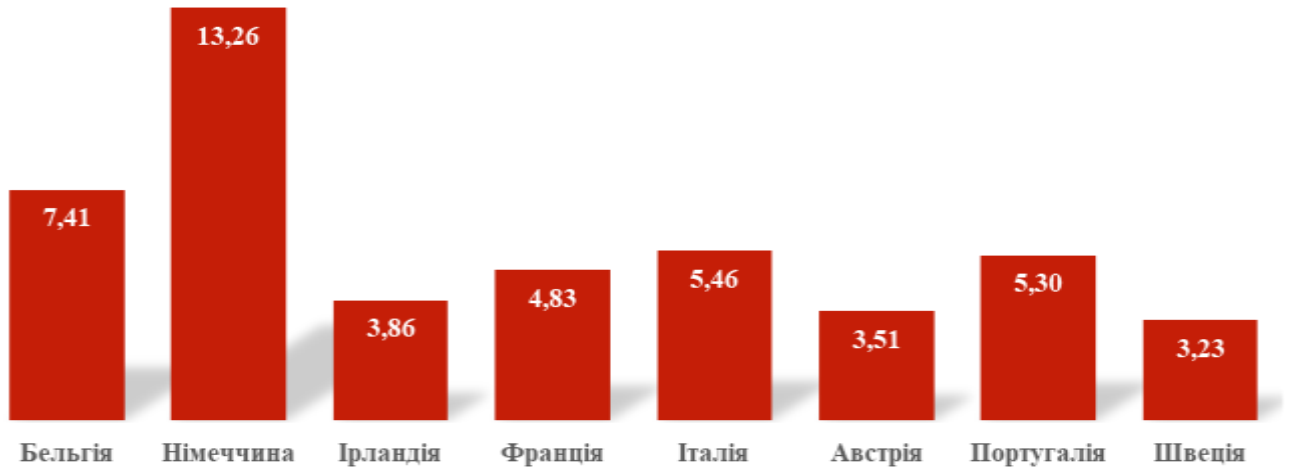

Рис. 1.5 Середні ціни на ВРХ (бички) по основних країнах-виробниках ЄС* у травні 2025 р., євро за 1 кг живої маси

* Станом на 05.06.2025 року, за даними Європейської комісії.

** Розрахункові дані за відповідний період, згідно з курсом НБУ, що встановлений у останній робочий день місяця.

2. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДИНАМІКИ ЗАКУПІВЕЛЬНИХ ЦІН НА СВИНЕЙ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС

2.1 Динаміка закупівельних цін на свиней, прийнятих від господарств населення України (за даними НДІ «Укргропромпродуктивність»)

Станом на 16 червня 2025 року середні арифметичні незважені ціни на свиней знаходяться в межах **81,63 грн** за 1кг живої маси (категорія перша-екстра) та **75,62** за 1 кг живої маси (друга категорія). Середня ціна поросят-молочників становить **2638,18** грн за одну голову (табл. 2.1).

Таблиця 2. 1

Закупівельні ціни на свиней та поросят, прийнятих від господарств населення України станом на 16 червня 2025 року

Область	свині категорії перша-екстра, грн за 1 кг живої маси	свині другої категорії, грн за 1 кг живої маси	поросята-молочники, грн за одну голову
Вінницька	80,00	75,00	2450,00
Волинська	74,92	62,73	3000,00
Дніпропетровська	83,67	75,00	2685,00
Закарпатська	74,17		
Київська	92,00	88,80	3075,00
Кіровоградська	78,50	75,50	2500,00
Миколаївська	87,00	83,00	2582,00
Одеська	93,00	85,00	2900,00
Полтавська	77,00	71,00	2320,00
Рівненська	74,00	72,00	2700,00
Сумська**			2250,00
Тернопільська			
Хмельницька		73,00	2360,00
Черкаська	80,00	72,00	2150,00
Чернівецька		75,00	2400,00
Чернігівська	85,33	75,00	3562,50
Україна	81,63	75,62	2638,18
Станом на 15.05. 2025	79,50	73,84	2522,73
Станом на 14.06. 2024	55,92	53,71	2675,68

* Без урахування цін у АР Крим, Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Івано-Франківській, Луганській, Львівській, Харківській та Херсонській областях.

** М'ясопереробні підприємства Сумської області не здійснюють закупівлю свиней у населення.

Місячна динаміка. За останній місяць середні закупівельні ціни на свиней і поросят вказують на їх зростання, для свиней категорії перша-екстра та свиней другої категорії ціна зросла відповідно на 2,7 % і 2,4 %. На поросят-молочників середні закупівельні ціни зросли на 4,6 % (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Діапазон середньої закупівельної ціни на свині та поросята,
зміни за місяць і рік**

	Середня закупівельна ціна станом на 16.06.2025 р., грн/кг	Зміни за місяць	Зміни за рік
Свині			
категорія перша-екстра	81,63	↑ 2,7%	↑ 46,0%
друга категорія	75,62	↑ 2,4%	↑ 40,8%
Поросята-молочники			
	2638,18	↑ 4,6%	↓ 1,4%

Річна динаміка. У річному вимірі спостерігається значне зростання ціни на свиней обох категорій, ціна зросла на 46,0 % і 40,8 % відповідно, на поросят-молочників ціна знизилася на 1,4 % (табл. 2.2).

Річна динаміка закупівельних цін на свиней категорії перша-екстра була наступною (рис. 2.1).

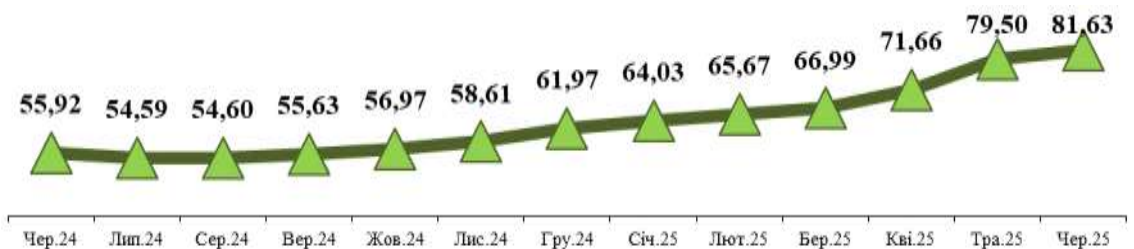

Рис. 2.1 Закупівельні ціни на свиней категорії перша-екстра, грн/кг живої маси

За останній рік спостерігалось зниження ціни на свиней з червня по липень-серпень 2024 року, починаючи з вересня ціни поступово зростали до березня місяця (66,99 грн/кг), далі з квітня місяця відмічено значне зростання від 71,66 до 81,63 грн/кг у червні 2025 року.

Регіональний зріз.

Закупівельні ціни на свиней та поросят, прийнятих від господарств населення України станом на 16 червня 2025 року, демонструють значні регіональні відмінності.

Найвищі ціни на свиней категорії перша-екстра зафіксовано у Одеській (93,00 грн/кг), Київській (92,00 грн/кг) та Миколаївській (87,00 грн/кг) областях, тоді як найнижчі – у Рівненській (74,00 грн/кг), Закарпатській (74,17 грн/кг) та Волинській (74,92 грн/кг) областях.

Середня ціна на поросят-молочників найвищою виявилася у Чернігівській (3562,50 грн), найнижчою – у Черкаській (2150,00 грн) областях (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Максимальні та мінімальні ціни по регіонах
станом на 16 червня 2025 року**

Область	Свині категорії перша- екстра, грн/кг	Область	Свині другої категорії, грн/кг	Область	Поросята- молочники, грн/голову
Максимальні ціни					
Одеська	93,00	Київська	88,80	Чернігівська	3562,50
Київська	92,00	Одеська	85,00	Київська	3075,00
Миколаївська	87,00	Миколаївська	83,00	Волинська	3000,00
Мінімальні ціни					
Рівненська	74,00	Волинська	62,73	Черкаська	2150,00
Закарпатська	74,17	Полтавська	71,00	Сумська	2250,00
Волинська	74,92	Рівненська, Черкаська	72,00	Полтавська	2320,00

Дані таблиці 2.2 свідчать про варіативність ринку в різних регіонах України, залежно від локального попиту, пропозиції та неоднорідним розміщенням виробничих і переробних потужностей м'ясної галузі.

Довідково. За даними Держстату станом на 01 січня 2025 року кількість свиней у господарствах усіх категоріях становило 4521,1 тис. голів, що на 11,2 % менше від даних попереднього року (5094,0 тис. голів), у тому числі у господарствах населення кількість свиней становила 1585,8 тис. голів, що на 8,2 % менше, ніж за такий період попереднього року (1726,7 тис. голів) [3].

2.2 Середні ціни на свиней та поросят у країнах ЄС

Країни ЄС – другий за величиною (після Китаю) світовий виробник свинини та лідер з експорту згаданого виду м'яса. У ЄС свині формують найбільшу категорію тваринництва.

Станом на 26 травня 2025 року середня ціна реалізації свиней у забійній масі класу S становила 217,50 євро за 100 кг, що на 2,6 % менше, ніж 27 травня 2024 року, свинина класу R – 235,74 євро за 100 кг, що на 3,9 % менше (рис.2.2).

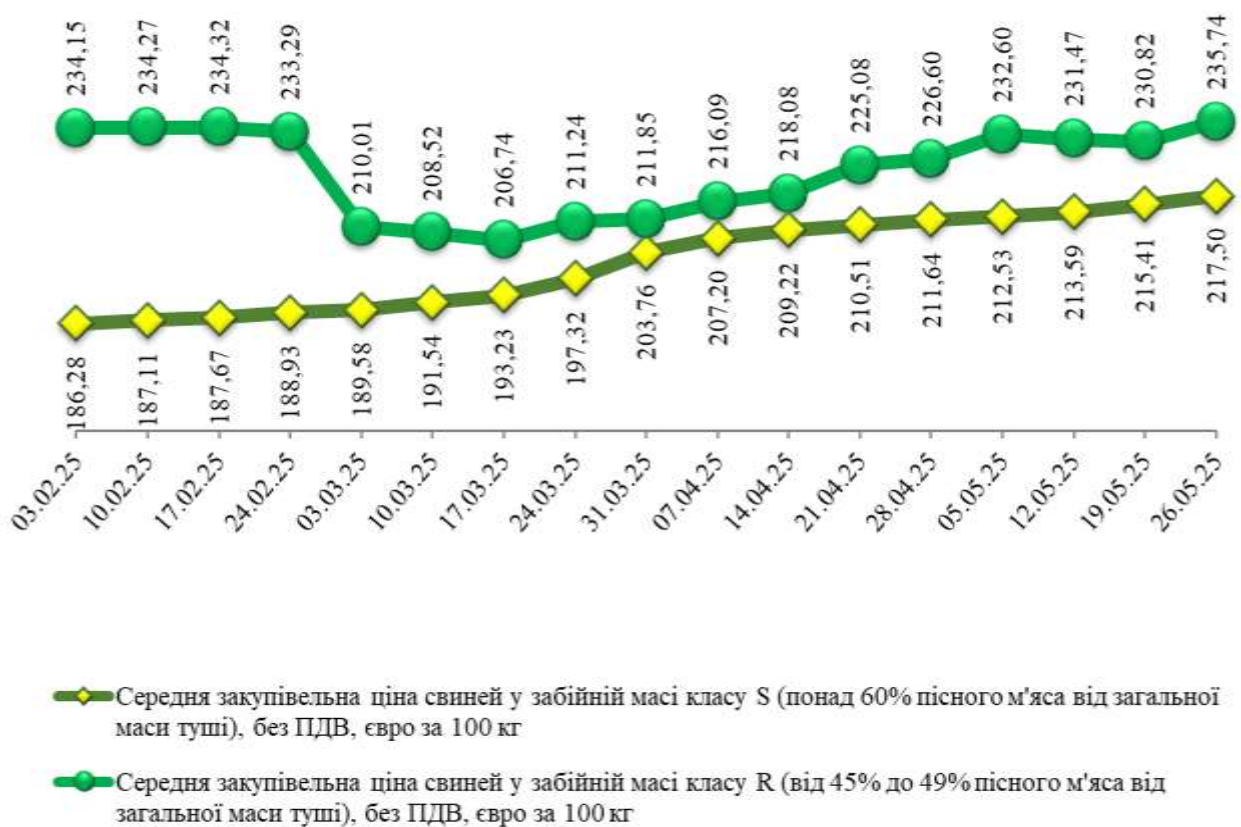

Рис. 2.2 Динаміка середніх цін на свиней у забійній масі в ЄС

Варто зауважити, що вирощування свиней забійних кондицій для класу S зосереджене майже в усіх країнах ЄС, а для класу R – лише у декількох.

Станом на 26 травня 2025 року найвища середня ціна на свиней у забійній масі класу S у межах ЄС зафіксовано в Іспанії – 227,53 євро за 100 кг. Найнижчою ціна виявилася у Латвії – 184,98 євро за 100 кг (рис.2.3).

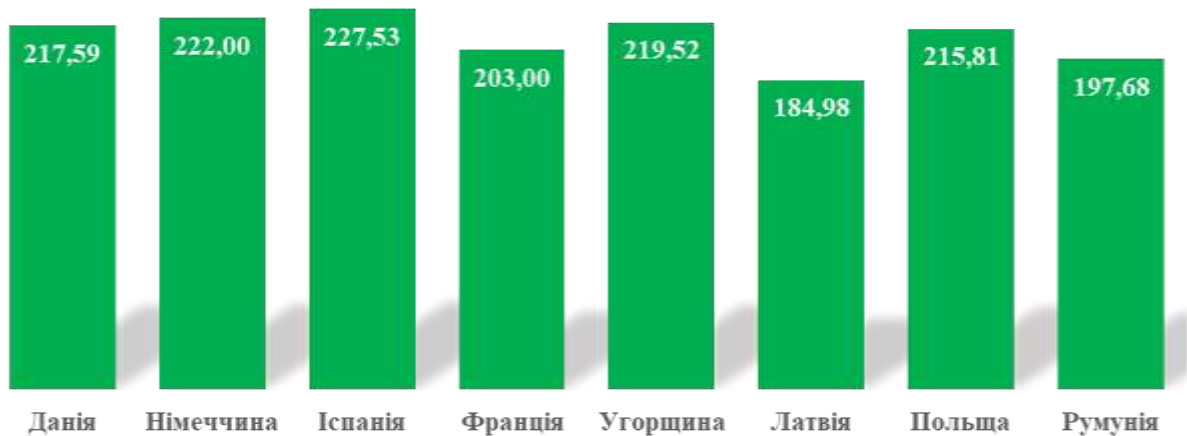

Рис. 2.3 Середні ціни свиней у забійній масі класу S по окремих країнах ЄС станом на 26 травня 2025 року, євро за 100 кг

Станом на 26 травня 2025 року найвищу середню ціну на свиней у забійній масі класу R у межах ЄС зафіксовано в Італії (238,80 євро за 100 кг), найнижчу ціну – у Чехії (171,70 євро за 100 кг) (рис.2.4).

Рис. 2.4 Середні ціни свиней у забійній вазі класу R по країнах-виробниках ЄС станом на 26 травня 2025 року, євро за 100 кг

На відміну від цінової ситуації на ринках країн ЄС з продажу свиней, протягом 2024 року спостерігалися сезонні коливання середніх цін реалізації поросят.

У травні 2025 року середня ціна реалізації поросят становила 78,97 євро за голову, що на 5,6 % менше, ніж у травні 2024 року (83,70 євро). Станом на 26 травня 2025 року середня ціна реалізації поросят знизилася на 2,0 % порівняно з минулим тижнем (рис. 2.5).

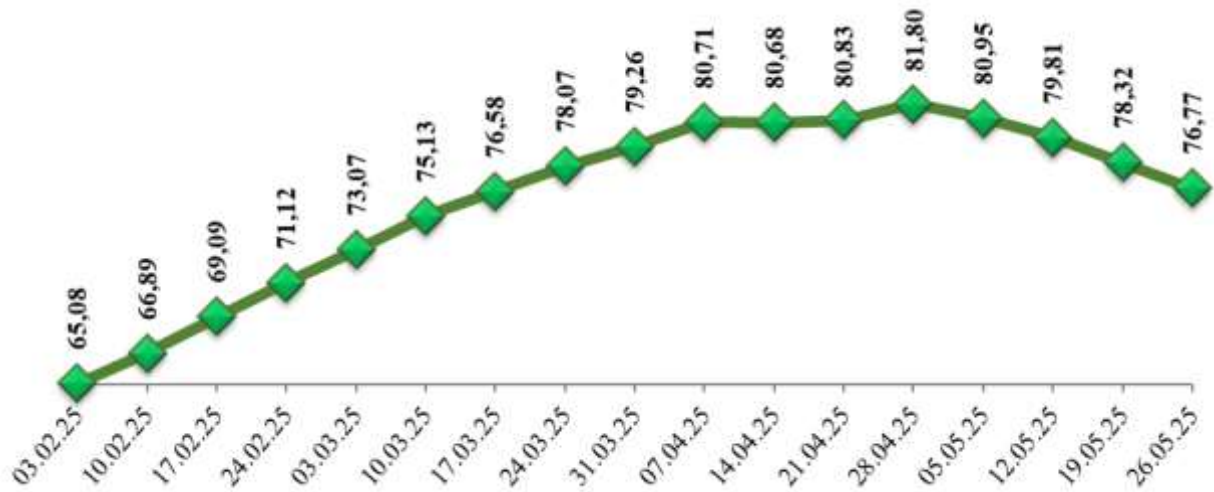

Рис. 2.5 Динаміка середніх цін на поросят (приблизно 20 кг) у живій масі в ЄС, євро за одну голову

Станом на 26 травня 2025 року найбільшу середню ціну на поросят зафіксовано в Італії (108,00 євро за одну голову), що суттєво перевищує інші країни. Німеччина та Іспанія знаходяться на середніх позиціях. Найнижча ціна спостерігається у Франції – 50,50 євро, що вказує на можливі відмінності в попиті, пропозиції чи витратах на виробництво в різних країнах. Ці дані відображають загальну різноманітність економічних умов у країнах-виробниках ЄС (рис.2.6).

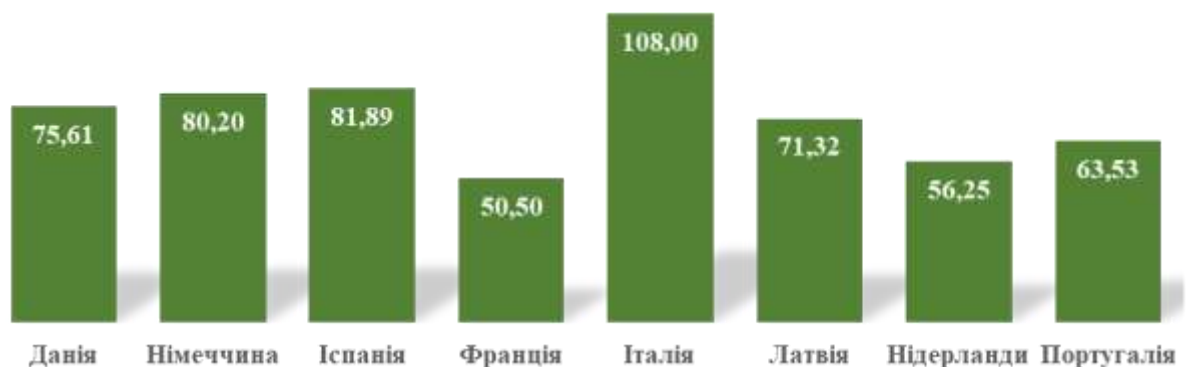

Рис. 2.6 Середні ціни на поросят по основних країнах-виробниках ЄС станом на 26 травня 2025 року, євро за одну голову

3. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ДИНАМІКИ ЗАКУПІВЕЛЬНИХ ЦІН НА МОЛОКО В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС

3.1 Динаміка закупівельних цін на молоко незбиране II гатунку, придбане суб'єктами господарювання у господарствах населення України (за даними НДІ «Укразропромпродуктивність»)

Станом на 16 червня 2025 року середня арифметична незважена ціна на молоко незбиране II гатунку по Україні становить **9,71** грн/л, що на 0,4 % менше, ніж місяцем раніше, та на 13,7 % більше, ніж у минулому році (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Закупівельні ціни на молоко II гатунку, придбане суб'єктами господарювання у господарствах населення України станом на 16 червня 2025 року, грн/л

Область	Закупівельна ціна на молоко, грн/л			Зростання (зниження) середньої ціни за місяць, %	Зростання (зниження) середньої ціни за рік, %
	min	max	Середня		
Вінницька	9,00	10,00	9,40	-2,1	7,3
Волинська	9,50	11,00	10,00	<i>на рівні минулого місяця</i>	12,7
Дніпропетровська	10,00	11,00	10,75	3,1	22,7
Закарпатська	11,00	15,00	13,00	-3,7	-13,3
Київська	8,00	8,50	8,17	-4,8	-3,9
Кіровоградська	6,70	7,90	7,43	-3,5	8,0
Одеська	10,00	10,00	10,00	8,1	33,3
Полтавська	9,00	10,50	9,55	0,2	10,9
Рівненська	9,60	11,00	10,30	<i>на рівні минулого місяця</i>	6,3
Сумська	9,00	9,00	9,00	<i>на рівні минулого місяця</i>	<i>на рівні минулого року</i>
Хмельницька	9,20	10,20	9,68	-0,5	13,5
Черкаська	8,70	10,00	9,25	<i>на рівні минулого місяця</i>	11,7
Чернівецька	9,50	11,00	10,20	-1,1	12,5
Чернігівська	8,50	10,00	9,17	-0,7	10,3
Україна	9,12	10,36	9,71	-0,4	13,7
Станом на 15.05.2025 р.	9,24	10,38	9,74		
Зміни за місяць, %	-1,3	-0,1	-0,4		
Станом на 14.06.2024 р	8,08	9,13	8,54		
Зміни за рік, %	12,9	13,5	13,7		

* Без урахування цін у АР Крим, Донецькій, Житомирській, Запорізькій, Івано-Франківській, Луганській, Львівській, Харківській та Херсонській областях.

Аналіз закупівельних цін на молоко II гатунку в Україні демонструє значну регіональну варіативність у короткостроковому та довгостроковому періодах.

Місячна динаміка. За місяць зниження середньої закупівельної ціни на молоко II гатунку відбулося у семи регіонах до 0,4 %, ріст закупівельних цін відбувся у 3 регіонах, у інших регіонах ціна не змінилася. Досить низьку середню ціну (7,43 грн/л) відзначено у Кіровоградській області. Найвища закупівельна ціна відмічена у Закарпатській області (13,00 грн/л).

Мінімальні закупівельні ціни по регіонах знаходяться у діапазоні **6,70 – 11,00** грн/л, максимальні – у діапазоні **15,00 – 7,90** грн/л.

Річна динаміка. За рік закупівельних цін на молоко II гатунку зросли на 13,7 % у 12 регіонах. Найбільший ріст ціни відзначено у Одеській – на 33,3 % та Дніпропетровській – на 22,7 % областях. Зниження закупівельної ціни відбулося у двох регіонах – Закарпатській і Київській областях (табл. 3.1).

За період із червня 2024 року по червень 2025 року найвищу закупівельну ціну на молоко незбиране II гатунку зафіксовано у березні 2025 року – 10,04 грн/л, найнижчу – у серпні 2024 року – 8,46 грн/л. Починаючи з квітня по червень 2025 року закупівельні ціни на молоко почали знижуватися до 9,71 грн/л. (рис. 3.1).

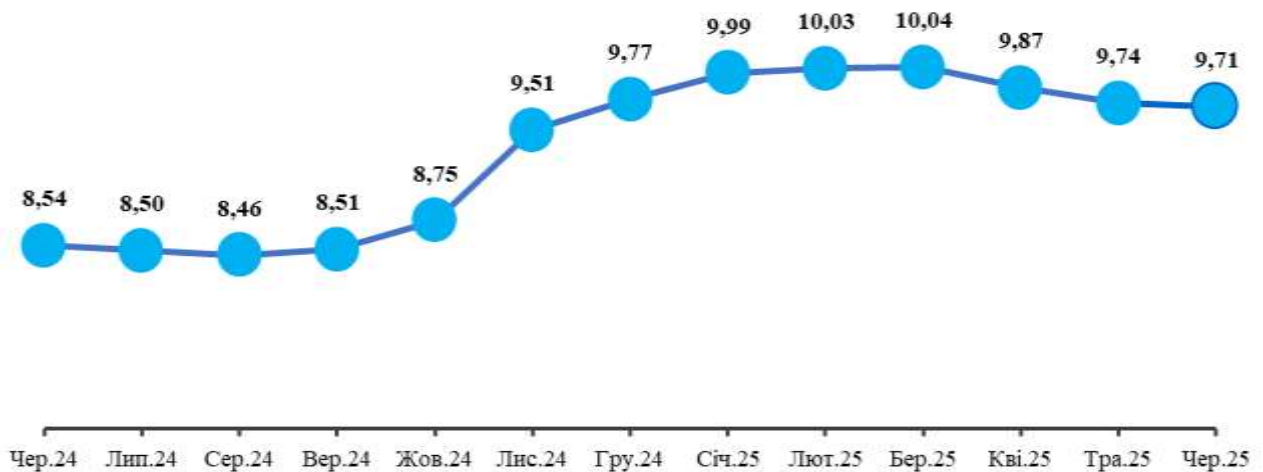

Рис. 3.1 Динаміка закупівельних цін на молоко незбиране II гатунку, придбане в особистих селянських господарствах, грн/л

Регіональний зріз.

Найнижчі середні, мінімальні та максимальні закупівельні ціни зафіксовано у Кіровоградській, Київській та Сумській областях. Середня найменша ціна на **23,5 %** нижча від загальноукраїнського значення. Найвищі середні закупівельні ціни – у Закарпатській, Дніпропетровській та Рівненській областях. У Закарпатській області ціни у 1,3 раза вищі, ніж у середньому по Україні, в інших областях ціни вищі на **10,7 - 6,1 %** (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

**Рівень мінімальних та максимальних закупівельних цін по регіонах
станом на 16 червня 2025 року**

Область	Рівень закупівельних цін на молоко незбиране II гатунку, грн/л		
	середня	min	max
Мінімальні ціни			
Кіровоградська	7,43	6,70	7,90
Київська	8,17	8,00	8,50
Сумська	9,00	9,00	9,00
Максимальні ціни			
Закарпатська	13,00	11,00	15,00
Дніпропетровська	10,75	10,00	11,00
Рівненська	10,30	9,60	11,00
Україна	9,71	9,12	10,36

Загалом ціноутворення на молоко в Україні залежить від регіональних особливостей ринку, рівня попиту і пропозиції, а також змін економічної ситуації в країні.

Довідково. За даними Держстату 2024 році обсяг виробництва (валовий надій) молока у господарствах усіх категоріях становив 7246,4 тис. т, що на 2,5 % менше від даних попереднього року (7430,4 тис. т), у тому числі у господарствах населення валовий надій молока становив 4247,9 тис. т, що на 8,1 % менше, ніж за такий період попереднього року (4620,5 тис. т) [3].

3.2 Динаміка закупівельних цін на молоко у країнах ЄС

Протягом 2024 року закупівельні ціни на молоко в країнах ЄС демонстрували поступове зростання. З січня до липня ціни залишалися відносно стабільними в межах 47,30–47,89 євро за 100 л, але з серпня почалося помітне підвищення. У грудні ціна досягла максимуму 56,14 євро за 100 л [4].

У квітні 2025 року середня ціна закупівлі молока зросла на 15,9 % порівняно з квітнем 2024 року і становила 54,95 євро за 100 л (рис. 3.2).

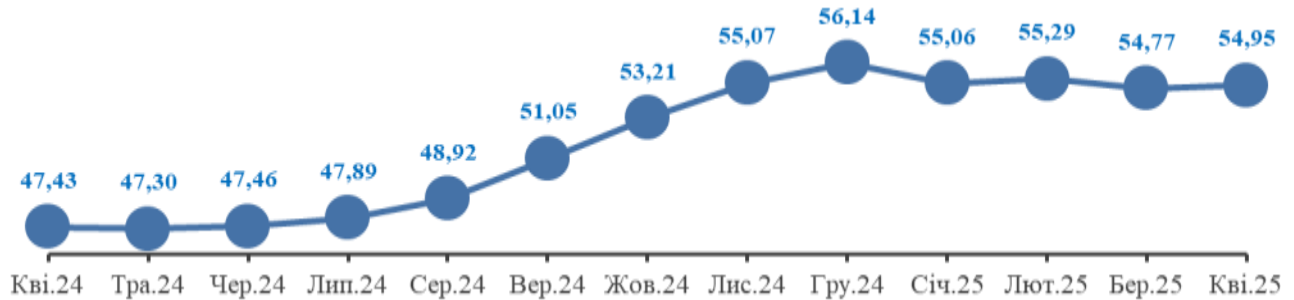

Рис. 3.2 Динаміка закупівельних цін на молоко в країнах ЄС, євро за 100 л

У квітні 2025 року найвищі ціни на молоко серед основних країн-виробників ЄС фіксувалися в Італії – 59,30 євро за 100 л та Данії – 57,35 євро за 100 л. Найнижчими ціни на молоко виявилися у Румунії – 43,33 євро за 100 л та Іспанії – 48,75 євро за 100 л (рис. 3.3).

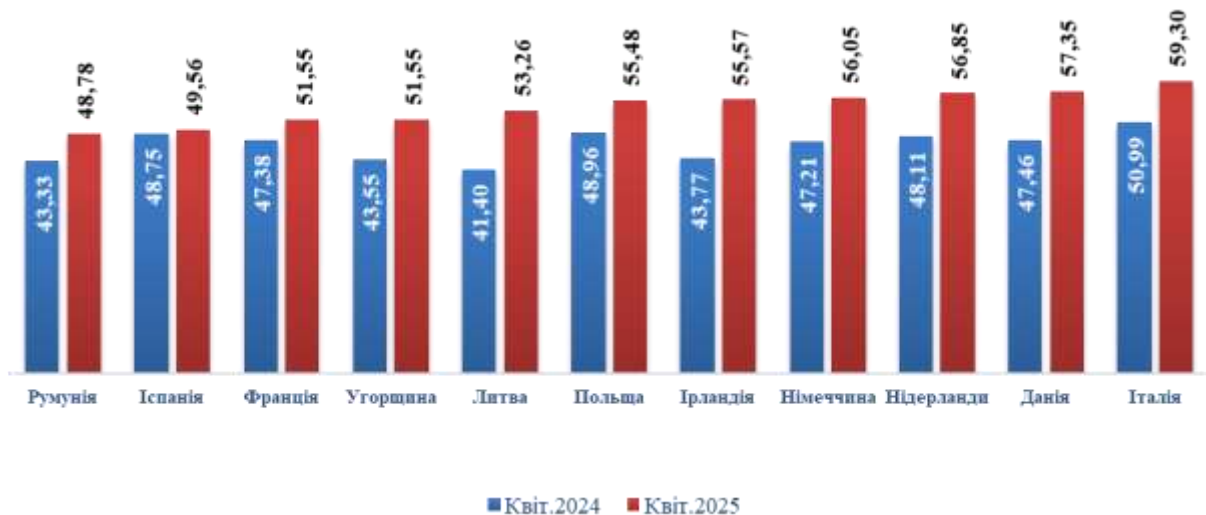

Рис. 3.3 Закупівельні ціни на молоко по окремих країнах ЄС, євро за 100 л

* Станом на 14.05.2025 року за даними Європейської комісії ціни закупівлі молока у виробників наведено з урахуванням вимог Регламенту ЄС 2017/1185, стаття 12, додаток II.4 (а), згідно з яким країни ЄС надають ціни на сире молоко з фактичним вмістом жиру і білків.

** Розрахункові дані за відповідний період, згідно з курсом НБУ, що встановлений у останній робочий день місяця.

3.3 Світові закупівельні ціни на молоко

Молочний сектор обслуговує понад сім мільярдів споживачів і забезпечує життєдіяльність майже до одного мільярда людей, що живуть на молочних фермах. До провідних країн-виробників молока належать Індія, США, Китай, Пакистан та Бразилія. Водночас основними експортерами молочних продуктів визнано ЄС, Нову Зеландію, США та Австралію. Основними імпортерами виступають Китай, росія та країни Близького Сходу.

За попередніми даними Міжнародної молочної дослідницької мережі фермерських господарств, у квітні 2025 року середня ціна на молоко у світі становитиме орієнтовно 50,27 євро за 100 кг.

За даними Служби аграрного маркетингу Міністерства сільського господарства США, за підсумками квітня 2025 року, середня ціна на молоко знаходилася у **США** на рівні 41,29 євро/100 кг, що на 1,5 % менше відповідного показника 2024 року.

За даними Голландської федерації сільського господарства та садівництва, у **Новій Зеландії**, у квітні 2025 року, середня ціна становила 39,47 євро/100 кг, що на 19,8 % більше відповідного показника 2024 року.

За даними Міністерства сільського господарства США, закупівельна ціна на молоко в **Аргентині** у травні 2025 року була на рівні 36,12 євро/100 л, що на 11,1 % менше відповідного показника 2024 року [5].

Нарощування обсягів виробництва молока у країнах Північної півкулі в умовах обмеженого попиту на молочні продукти в Європі, Китаї і країнах Південно-Східної Азії стримує світові ціни на сировину, які продовжують рухатись вниз. Виключенням стали молочні ринки Австралії та Південної Америки, де скорочується виробництво сировини, а ціни зростають [6].

ВИСНОВКИ

Дослідження закупівельних цін на основні види сільськогосподарської продукції являє собою важливу складову серед чинників, тенденцій та особливостей формування регіональних ринків продовольства.

У червні 2025 року за даними моніторингу, проведеного НДІ «Укргропромпродуктивність», в Україні спостерігаються різні тенденції у сфері закупівлі великої рогатої худоби, свиней та молока від населення, а саме:

- за місяць відбулося зростання цін по всіх категоріях ВРХ, найбільше для телиць масою 330 кг і більше – ріст до 5,2 %, для бичків масою 330 кг і більше – на 4,4 %, інші категорії ВРХ показують приріст ціни на 2,3 % – 3,0 %. Серед корів (за вгодованістю) найбільше зростання ціни відзначено у категорії вищої вгодованості, де ціни зросли на 5,5 %;

- ціни на свиней категорії перша-екстра та свиней другої категорії зросли відповідно на 2,7 % і 2,4 %. На поросят-молочників середні закупівельні ціни зросли на 4,6 %;

- за останній місяць середня закупівельна ціна на молоко незбиране знизилася у семи регіонах до 0,4 %, ріст закупівельних цін відбувся у 3 регіонах, у інших регіонах ціна не змінилася.

За останній рік відбулися наступні зміни:

- у масиві цін на ВРХ за останній рік спостерігається зростання цін для всіх категорій ВРХ, на молодняк ВРХ найбільше зростання відмічено для телиць масою 330 кг і більше до 14,9 %, серед корів (за вгодованістю) найбільше зросли ціни у категорії вищої вгодованості – на 16,5 %;

- ціни на свиней категорії перша-екстра та другої категорії зросли на 46,0 % і 40,8 %, на поросят-молочників ціни знизилися на 1,4 %;

- закупівельні ціни на молоко II гатунку зросли на 13,7 % у 12 регіонах. Найбільший ріст ціни відзначено у Одеській – на 33,3 % та Дніпропетровській – на 22,7 % областях. Зниження закупівельної ціни відбулося у двох регіонах – Закарпатській і Київській областях.

За даними Європейської комісії цінові тенденції у сфері закупівлі продукції сільського господарства у країнах Європейського Союзу були наступними:

- у травні 2025 року середня ціна телиць у країнах ЄС становила 4,55 євро за 1 кг живої маси, що на 49,2 % більше, ніж у травні 2024 року. Водночас це у 2 рази перевищує рівень закупівельних цін в Україні. Середня ціна бичків у травні 2025 року у країнах ЄС становила 56,33 євро за 1 кг живої маси, що на 58,2 % більше, ніж у відповідному місяці минулого року, та на 8,2 % більше від попереднього місяця;

- станом на 26 травня 2025 року середня ціна реалізації свиней у забійній масі класу S становила 217,50 євро за 100 кг, що на 2,6 % менше, ніж 27 травня 2024 року, свинина класу R – 235,74 євро за 100 кг, що на 3,9 % менше. У травні 2025 року середня ціна реалізації поросят становила 78,97 євро за голову, що на 5,6 % менше, ніж у травні 2024 року (83,70 євро). Станом на 26 травня 2025 року середня ціна реалізації поросят знизилася на 2,0 % порівняно з минулим тижнем;

- у квітні 2025 року середня ціна закупівлі молока зросла на 15,9 % порівняно з квітнем 2024 року і становила 54,95 євро за 100 л.

Ринок м'яса і молока як важливий сегмент продовольчого ринку постійно знаходиться у центрі уваги аналітиків, оскільки він виступає особливою сферою прояву економічних відносин між товаровиробниками і споживачами, індикатором стану розвитку багатьох галузей вітчизняного агропромислового комплексу, а також характеризує добробут населення та його купівельну спроможність.

Зважаючи на особливе місце м'ясного і молочного секторів в агропродовольчому комплексі будь-якої держави, дослідження цінових тенденцій у цій сфері залишаються актуальним як в Україні, так і у країнах Європейського Союзу. Значимість проблем розвитку згаданих секторів спонукає до їх всебічного вивчення з метою створення цивілізованого українського ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Моніторинг цін. Що це і які можливості він надає. URL : <https://www.pricecontrol.com.ua/ua/monitoring-tsin-v-interneti-sistemi-i-programi/>
2. Н. М. Проценко, Т. А. Бутенко. Стан та напрями розвитку системи інформаційного забезпечення аграрного виробництва і сільського населення. URL : <Http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5327>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : www.ukrstat.gov.ua (дата звернення 11.06.2025)
4. Офіційний сайт Європейської комісії. URL : http://ec.europa.eu/taxation_customs/ (дата звернення 5.06.2025; 11.06.2025)
5. Офіційний сайт Міністерства сільського господарства США. URL : www.usda.gov (дата звернення 26.05.2025).
6. Обмежений попит стримує ціни: огляд світового молочного ринку. URL : <https://avm-ua.org/uk/post/obmezenij-popit-strimue-cini-oglad-svitovogo-molocnogo-rinku>

Наукове видання

**Івченко Володимир Миколайович,
Полонська Ольга Миколаївна,
Солошонок Алла Леонідівна та ін.**

Аналітичні дослідження цінових тенденцій у сфері закупівлі великої рогатої худоби, свиней і молока в Україні та країнах ЄС станом на 16 червня 2025 року

Редактор *Г. Г. Руденко*

Комп'ютерне складання та верстання *О. М. Полонська*

Науково-аналітичне видання містить інформацію щодо нових тенденцій у сфері закупівлі великої рогатої худоби, свиней і молока в Україні та країнах ЄС. Аналітичні дослідження динаміки закупівельних цін на велику рогату худобу, свиней та молоко незбиране II гатунку, прийнятих від господарств населення України, проведено на підставі даних, отриманих шляхом опитування понад 260 об'єктів (підприємства різних форм власності, фізичні особи-підприємці, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, закупівельні пункти, сільські та селищні ради тощо), які здійснюють закупівлю та перероблення цієї сировини у 16 регіонах. Також дослідження містять інформацію щодо рівня закупівельних цін на ВРХ, свиней та молоко у країнах ЄС (за даними Європейської комісії).

Шукайте нас: у Facebook,

в інтернеті

www.uapp.in.ua

Підп. до друку 30.06.25

Формат 70×108 1/16.

Папір друкарський № 2.

Гарнітура Times New Roman.

Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 1,2.

Обл.- вид. арк. 1,7.

Наклад 300 прим.

Зам. №

Український науково-дослідний інститут продуктивності агропромислового комплексу
Міністерства аграрної політики та продовольства України

03035, Київ-35, Солом'янська площа, 2.
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
серія ДК № 1375 від 28.05.03